

Карпенко В. С., здобувач вищої освіти СВО бакалавр
Рубанська К. В., здобувач вищої освіти СВО бакалавр
Спеціальність 073 Менеджмент

Науковий керівник: к.е.н., доцент Вороніна В. Л.

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Наразі Україна знаходиться в умовах наздоганяючої модернізації та обмежених інвестиційних ресурсів. Маючи значний земельний та трудовий потенціал, обмежене та неефективне використання існуючого потенціалу, недостатність упровадження новітніх технологій і ресурсів свідчить про низькі показники інноваційної діяльності. Постає потреба у переході до інноваційної діяльності та формуванні інноваційного напрямку розвитку аграрного сектору. Таку ситуацію зумовили наступні чинники: посилення конкурентної боротьби на ринку сільськогосподарської продукції та інтеграція України в міжнародному економічному просторі [1, с. 41].

Інновація – це ідея, новітній продукт, заснований на використанні досягнень науки і передового досвіду [2, с. 76].

Під час проведення інноваційної діяльності аграрних підприємств велике значення має наявність інноваційного потенціалу, тобто здатність підприємств до змін та прогресу. Він визначає, наскільки фірма спроможна виготовляти нову продукцію з кращими властивостями [1, с. 510]. Отже, інновації в сільському господарстві мають свої особливості. Це інновації, що реалізуються в аграрному секторі економіки з метою підвищення ефективності його діяльності та забезпечення стабільного розширеного відтворення агропромислового виробництва, впровадження в господарську практику результатів досліджень і розробок у вигляді нових сортів рослин, порід і видів тварин і птиці, нових технологій в рослинництві, тваринництві і переробній промисловості, нових добрив і засобів захисту рослин і тварин, нових методів профілактики і лікування тварин і птиці, нових або покращених продуктів харчування, матеріалів, нових форм

організації і управління різними сферами економіки, нових підходів до соціальних послуг, що дозволяють підвищити ефективність виробництва.

Встановлено, що в зв'язку з тим, що основним фактором виробництва в сільському господарстві є земля, інноваційна діяльність аграрних підприємств має враховувати певні аспекти: сезонний характер виробництва, тісний зв'язок із відтворенням живих організмів, високий рівень ризиків. Список особливостей інновацій формують: значна тривалість процесу розробки та переважно удосконалюючий характер інновацій, вирішальна роль науково-дослідних установ у процесі розробки інновацій, відповідне врахування природно-кліматичних умов і регіональний характер розробки інновацій [2, с. 80].

Аграрні підприємства впроваджують інноваційну діяльність у рамках інноваційної системи України. Основним ініціатором інноваційної діяльності в аграрній сфері є науково-дослідні установи Національної академії аграрних наук України та Міністерство аграрної політики та продовольства України. Суб'єктами впровадження інноваційних розробок на підприємствах аграрного сектору є їх керівники, а перевірку інновацій проводять наукові установи та спеціальні державні організації. Вважаємо, що розвиток вітчизняної інноваційної діяльності розвивається недостатньо швидкими темпами. Значною часткою це зумовлено: відсутністю чіткої концепції інноваційних національних пріоритетів, низьким рівнем державної підтримки підприємств, незадовільним фінансуванням наукової діяльності, проблемами розвитку науково-технічної сфери, низькою інноваційною активністю підприємств, недосконалістю економічних механізмів стимулювання впровадження інновацій [1, с. 512].

Інноваційна діяльність дає позитивний результат лише в разі правильної та ефективно націленої реалізації. В процесі підготовки забезпечення продуктивного впровадження інновацій в аграрних підприємствах потрібно розробити програми стимулювання їх інноваційної діяльності та сформулювати стратегію максимального

використання їх інноваційного потенціалу. Надалі варто здійснювати активізацію впровадження інновацій на підприємствах для підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг на ринку; сприяти міжрегіональному та міжнародному трансферту технологій; надавати фінансову підтримку для закупівлі нової техніки, обладнання, сортів сільськогосподарських культур; удосконалювати страхування інноваційних ризиків; залучати інвестиції та раціонально їх розподіляти й використовувати.

Отже, подолання економічної кризи в аграрному секторі вимагає формування раціональної структури виробничого потенціалу і створення сприятливих умов для його використання, а саме активізація інноваційної діяльності дає змогу підприємствам підвищити рівень своєї конкурентоспроможності, покращити рівень прибутку, зниження собівартості продукту. Задля досягнення високих результатів інноваційної діяльності підприємств, необхідно змінювати державну політику, активно переходити на інноваційний тип розвитку, тобто розробити її таким чином, щоб вмістити такі важливі тактичні та стратегічні аспекти: розроблення програм стимулювання їх інноваційної діяльності; формулювання стратегії максимального використання їх інноваційного потенціалу; здійснення активізації впровадження інновацій на підприємствах для підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг на ринку; надання фінансової підтримки для закупівлі нової техніки, обладнання, сортів сільськогосподарських культур.

Список використаних джерел

1. Zos-Kior M., Hnatenko I., Isai O., Shtuler I., Samborskyi O., Rubezhanska V. Management of Efficiency of the Energy and Resource Saving Innovative Projects at the Processing Enterprises. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2020. Vol. 42. No. 4. P. 504-515. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.52>
<https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2031/1482>

2. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Хорошко Д. Р. Управління інноваційним потенціалом як фактор стратегічного розвитку та конкурентних переваг підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. № 3 (26). С. 76-81. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9008>